

НОВА СВѢТЛИНА.

За сношението съ духоветъ на умрѣлитъ, т. е. за медиумитъ.

Не ще съмнѣние, че едно отъ най-любопитнитъ и най-важнитъ утвърждения на Новата Наука е, че живитъ могатъ лесно да се сношаватъ, т. е. да се разговарятъ, даже да се виждатъ съ дунитъ на умрѣлитъ.

Тука, прѣди сичко, трѣба да разправимъ за *медиумитъ*. Това сж лица, специално дарени, за да служатъ, като посрѣдници между плътнитъ, видими люди и духоветъ, които притежаватъ невидима за обикновенни очи плътъ.

Медиумството е една много драгоцѣнна дарба, но по нищо не е позната у нѣкого, ако не е станхлъ случай да я познае самичкъ, и ако не е направенъ опитъ, за да се потвърди и докаже.

Медиумството се проявява по много начини и въ разни видове. Тука ще изброимъ по-главнитъ:

I. Медиуми съ *физически ефекти*, които *безсѣзнателно* произвеждатъ шумъ въ кжцата: удари, хвъргания нѣща отъ невидими ржцъ, мѣстения на столове и завѣси, отваряния и затваряния врата и прозорци и т. н. Такъвъ невидимъ и безсѣзнателенъ медиумъ е била и г-ца Катъ, дъщеря на г-нъ Фокса отъ Хайдевилъ въ Сѣв. Америка, историа на която разправихме въ 1-та кн. на „Н. Свѣтлина“. Разбира се, че такива безсѣзнателни медиуми, щомъ веднѣжъ осѣтятъ че ~~самитъ~~, а не другъ, е причината, т. е. срѣдството, за да се появяватъ подобни феномени, лесно се прѣобръщатъ въ *сѣзнателни* медиуми.

Заб. Единия и другия видъ медиумство най-лесно се опитва съ „въртещитѣ се“ или „говорещитѣ“ маси, за които ще разправимъ подробно по-нататкъ.

II. Вторъ любопитенъ видъ медиумство сж ясновидцитѣ, т. е. които иматъ дарбата да виждатъ често и ясно „душитѣ“, т. е. „астралнитѣ, тѣла“ или „перисприма“ на духоветѣ.

Знаменитий апостолъ на Спиритизма, Алланъ Кардекъ, разказва въ книгата си: „За медиумитѣ“, стр. 205, слѣдующето: „Една вечеръ присѣдствувахме въ театъра на операта, „Оберонъ“ отъ Вебера, заедно съ единъ много добъръ медиумъ, ясновидецъ. Въ залата имаше много мѣста празни, но, спорѣдъ както ни показваше ясновидецътъ, на много отъ тѣхъ били насѣдали духове, които внимателно слѣдѣли прѣдставлението. Нѣкои отъ духоветѣ отивали при зрителитѣ и подслушвали разговорката имъ. А на сцената се вършели други работи: задъ актеоритѣ, множество весели духове си прѣкарвали врѣмето съ смѣхотворни подражания на играещитѣ актеори; други пъкъ, по-сериозни, като че надъхвали и подкрѣпѣли актеоритѣ. Единъ отъ тѣхъ се навѣрталъ постоянно около главната хубавица-пѣвица; ний помислихме, да не би да осѣща лекоумна слабостъ къмъ нея, и, слѣдъ като наднж завѣсата ний го призовахме (види се съ маса или пъкъ съ друго срѣдство за съобщение. *Вжл. на прѣв.*). Той настигнж и строго ни укори, за дѣто сме си помислили такива нѣща за него. „Азъ съмъ, рече ни той, неинъ водачъ и Духъ-покровитель; азъ съмъ натоваренъ да ѣхъ ръководѣхъ. Сбогомъ; тя е въ ложата си, трѣбва да идж да ѣхъ наглеждамъ“.

Впрочемъ, Духове, кога „умрѣятъ“ тѣлеснитѣ имъ тѣла, често се явяватъ на приатнитѣ тѣмъ лица, които не сж присѣдствували при послѣдното имъ издъхвание. Безъ всѣко сжмнѣние, мнозина отъ читателитѣ ни, стига да сж знаели да ги отбѣлѣжватъ, сж имали подобни „видѣния“ на сънѣ или на явѣ, въ подобни случаи. Пишущий тиа редове недавно доживѣхъ таквъ случай: съ очи видѣхъ една вечеръ прѣдъ себе си лика на едно приателско дѣтенце, за което на сугринята се научихъ, че умрѣло прѣзъ вечерта. Но такива обикновенни, до извѣстна степенъ, случаи никакъ не доказъ-

Ватъ още *ясновидство*, което трѣбва да има качества на *често повтарящи* и на виждане *сичкитѣ* духове въ даденото пространство.

III. Но най-драгоцѣнний видъ медиумство е тѣй нареченото *механическо рѣчно писание*, т. е. кога нѣкой Духъ, независимо отъ волята на медиума, издебва го, кога нѣщо пише, хваща ржката му и дращи съ неѣ по книгата, каквато си ще той. Такива медиуми могатъ да бждатъ дѣца и селяни, съвсѣмъ безграмотни; даже и такива били сж заставени да пишатъ на езикъ, който никакъ не сж знаели; при това разговарѣли сж се съ други околостоящи лица, безъ да поглеждатъ книгата, по която ржката имъ механически драще, догдѣто сама не се запре.....

Отъ сичкитѣ срѣдства за съобщаване съ Духоветѣ ржчното писание е най-простото, най-охолното и най-тѣмното срѣдство. Чрѣзъ него можемъ да се сношаваме съ Духоветѣ тѣй правилно и тѣй непрѣкъснато, както и сами помежду си. Къмъ сполучванието на тоя начинъ трѣба да се насочатъ сичкитѣ ни усилия, толкозъ по-вече, че той е и за по-високитѣ Духове, както най-лесенъ така и най-приатенъ.

По-нататкъ, подирѣ статията ни за масситѣ, ще съобщимъ единъ любопитенъ разказъ, който еднакво подкрѣпя, както въпроса за масситѣ, така и тоя тукъ за ржчното писание.

Има още много видове медиумничество, но тѣ сж по-редки и по-специални; за тѣхъ ще разправимъ въ идущитѣ книжки.

За „въртещитѣ се“ или „говорещитѣ“ масси.

Кога вечеръ, или по което врѣме и да било, се сбержатъ, нарочно или случайно, нѣколко души, роднина или приатели, безъ разлика на полъ или на възраст, и ако поискатъ да си прѣкаратъ врѣмето съ по-любопитна забава, — тѣ могатъ просто да насѣдатъ около нѣкоя масичка и да турятъ ржцѣтъ си на неѣ, за да виджатъ нѣма ли масичката да се разиграе отъ себе си и нѣма ли тя да отговори на зададенитѣ ѣ въпроси.

Така се прави, за да се испита нѣма ли нѣкой отъ съдещитѣ при массата, който да е случайно медиумъ (съ физически ефекти), и, ако има такъвъ, массата хваща да се върти и да отговаря било съ тукание кракъ, било съ единъ своеобразенъ звукъ, приличенъ на траканье, който се чува въ вътрѣшността ѝ. Разбира се, че медиуми отъ присѣтствуващитѣ може да се случи и по-вече отъ единъ, но може да се не случи нито единъ.

Ето, кои сж общитѣ и главни правила за операциата съ маситѣ, споредъ както сж опрѣдѣлени отъ самия Алланъ-Кардекъ въ неговата „Книга за Медиумитѣ“, гл. II.

1. Массата може да си бѣде малка или по-голяма, кована съ дървени или съ желѣзни гвоздеи, съ 3, 4 или 5 крака, — това е все едно. Добрий медиумъ дига огромни маси. Но, за въ началото, кога се прави опитъ, все е добръ масичката да е легка и съ три крака, която да може да се покори и на малки, неразвити още, медиумически сили;

2. Съдещитѣ при массата могатъ да бѣдѣтъ облѣчени съ каквито дрѣхы и да било, могатъ да съдѣтъ размѣсено или пъкъ на единъ редъ жени — на другия редъ мъже;

3. Единственното распорѣждане, строго задължително за тиа, които искатъ да правѣтъ сериозни опити, е слѣдущето: тѣ трѣба да вардѣтъ абсолютна *благовоѣна тишина*, и да се въоружѣтъ съ спокойно търпѣние, понеже ефектитѣ, които може да се появятъ въ първитѣ още минути, тѣй сжщо могатъ да заххенѣѣтъ половина часъ, даже цѣлъ часъ;

4. За по-сигурно постигане на цѣльта може да се прѣпорѣча: а) онѣзи, които бѣхж рачили да сѣднатъ около массата, да бѣдѣтъ въобще свързани помежду си съ едномислие и съ симпатия; б) за които би се оказало, че не чувствуватъ нищо при массата, т. е. че не притежаватъ ни най-малко медиумическа сила, по-добрѣ е даже да стоѣтъ на страна, понеже по-вече бъркатъ, а не ползуватъ.

И тѣй, кога се случи достатѣчна медиумическа сила, чува се, прѣди сичко, едно легко скърцвание въ массата; слѣдъ това настава едно затреперване, и массата, като че се мжи да се откачи; и слѣдъ това въртѣнието ѝ се почнува и то по нѣкога до толкозъ се усиља, щото присѣтствуващитѣ съ

голяма мъка го слѣдватъ. Щомъ е юрнхла массата, всички може да се теглятъ отъ нея, и тя ще слѣдва да се върти въ разни посоки самичка.

Въ други обстоятелства массата се подига и се исправя частъ на единия си кракъ, частъ на другия и сетнѣ завзема пакъ естественното си положение. По нѣкога тя се кандилка, като люлка. Пъкъ по нѣкога си, но иска се за това значителна медиумическа сила, массата съвсѣмъ откача отъ земята и се държи на въздуха даже се покачва до таванътъ, щото присхтствуиѣщитѣ да могатъ да минатъ подъ нея; сетнѣ тя слазя полегка и се люлѣе, като листъ книга, или пъкъ пада жестоко и се счува.

Такива бѣхх началнитѣ личби на массата. Присхтствуиѣщитѣ сж съгледали, че и въ тиа нейни движения се оказва не само просто-физическо отстѣпление отъ природнитѣ закони на Академитѣ — но и извѣстна интелигентность, разумность. Случило се е, щото нѣкой да е пожелалъ устно или мисленно, щото массата да извърши нѣщо — и тя е изпълнявала желанието. На пр.: подигала се е на опрѣдѣленъ отъ присхтствуиѣщитѣ кракъ и го е удрѣла, колкото пѣти сж ѣ казали; други пѣтъ, сама и безъ да ѣ пипа нѣкой, расхождала се е изъ стаята и се е покланѣла на сички, т. е. въобще вършела, каквото е могла, съгласно съ желанието на гоститѣ ѣ.

Полегка-легка массата е хващала да „фамилиарнич“, т. е. да се кордисва по своему: напр.: издавала е звукове на барабанъ, и то искусно, като отъ сжщъ барабанщикъ, праскала е, като съ кьоръ-финици, като съ пушки, като съ топове; сѣгнѣ е хващала да стрѣже, като съ трионъ, или сѣчела, като съ брадва, или пъкъ чукала въ тактъ, като капелмейстеръ. А хората си рѣкохх: като се проявява такъва интелигентна сила отъ една масса, то тя ще може и да *отговаря* разумно на разумно дадени въпроси.

Слѣдъ това лесно бѣше да изнамѣриѣтъ способъ за кореспондиране съ массата: четѣхх по редъ буквитѣ на азбуката и записвахх на страна оная, при изричанието на която удрѣше кракътъ на массата; и тѣй, буква по буква съставяхх рѣчи, прѣдложения и т. н.

И тъй, ето какъ се случило, *че прѣди 40 години*, на единъ воененъ французски корабъ който кръстосвалъ китайскитѣ води, и въ който всички, отъ проститѣ моряци до първитѣ капитани, се забавлявали съ „въртещи се маси“, една вечеръ имъ хрумнжло да призовжтъ чрѣзъ массата Духа на единъ поручикъ отъ сжщия корабъ, умрѣлъ още прѣди двѣ години. И наистина, тоя Духъ се явилъ и, слѣдъ нѣкои и други съобщения, които стрѣснжли сички, поручикътъ имъ казалъ (посрѣдствомъ кракътъ на массата): „Убѣдително ви моля да се потрудите, за да се плати на капитанина ви суммата отъ..... (той показалъ цифрата), която му дължѣх и много жалѣх, че не можехъ да му се исплатѣх прѣди смъртта си“. Но никой отъ присѣтствуѣщитѣ не знаелъ за такъвъ дългъ; самия капитанинъ билъ забравилъ за него, понеже и суммата била малка, — но като прѣгледалъ теветеря си, той намѣрилъ забѣлжка за дългътъ, съ цифра тъкмо каквато показалъ поручикътъ (Слѣдва).

Магнетически опити.

(Продължение отъ книжка VIII.)

Четвърти опитъ.

Прѣмѣстваніе на чувствата.

Още единъ опитъ нека направимъ. Той е опитътъ на *прѣмѣстваніето на чувствата*. Този опитъ, който ще ви се види още по-чудесенъ отъ по-прѣжнитѣ, се състои въ това: да прѣмѣстимъ едно чувство и да го замѣстимъ съ едно друго, напримѣръ: да примѣстимъ зрителното чувство на върха на прѣститѣ си, на стомаха, отзадъ на главата; да накаралъ магнетизаната да мирине съ колѣното си, съ прѣститѣ си; да вкуса съ върха на прѣститѣ си.....

Докторътъ, като прѣсѣче нервическото съобщение на слухателния нервъ съ вънка, извика силната на ухото на магнетизаната:

— Юлио, чувствате ли ме? отговорѣте!

Магнетизаната стоеше нѣма и неподвижна.

Той повтори още по-силно сжщия въпросъ. Младата дѣвойка останж, тоже, неподвижна. Той искрищъ силната, из-

търмѣ съ единъ пищовъ до ухото ѝ — безъ тя да се помръдне. Подиръ това той направи противното, като ѝ запусти ушитѣ добръ съ памукъ и съ четири още прѣгнхти кърпи като ѝ обвърза главата, помоли одного отъ присѣтствуѣщиѣ да се приближи къмъ магнетизаната и отъ близо на стомаха ѝ да ѝ зададе единъ въпросъ съ най-низкъ тонъ.

Единъ господи́нь се приближи и съ единъ най-низкъ гласъ каза:

— Госпожице, ще ли повторите варварската дума, ако ѝ произношението ѝ да е дълго?

— Най-лесното нѣщо за мене, отговори тя.

Господи́ньтъ се наведе изново къмъ стомаха ѝ и произнесе слѣдущето твърдѣ тихо:

— *Юскноскпаравилабубдоскз.*

Юлиа повтори думата съ високъ гласъ, безъ никакво трудно произношение.

— Ще поставимъ чувството на вкуса въ прѣститѣ на лѣвата ржка, каза докторътъ, като приближи една табличка съ шестъ чашн: едната имаше чай, другата млѣко, третата — кафе, четвъртата — чоколата, петата — ромъ и шестата — вода. Да не остане съмнѣние въ никого, докторътъ повика одного отъ зрителитѣ и го помоли той да направи опита, като подаде, която чаша иска по-напрѣдъ.

Магнетизаната втопи прѣстѣта си въ водната вещь и каза, безъ погрѣшение, каква е тя. Два пхтя ѝ прѣдставихъ чашата съ водата — и двата пхтя тя каза: „това е вода“.

„Ще прѣмѣстѣхъ сега“, каза магнетизаторътъ, чувството на обонянието върху прѣститѣ на дѣсната ржка ѝ чувството на гледанието задъ главата.

Магнетизаторътъ помоли една госпожа да му даде китката, що тя държеше, отъ която той взе единъ стрѣкъ теменуга — който прѣдстави на прѣста на магнетисаната.

— Каква миризма досѣщате?

— Теменужена миризма.

— Ами, тази (като прѣдстави единъ стрѣкъ отъ ясини)?

— Миризма отъ ясини.

Послѣ докторътъ отдѣли една далиа (dahlia) отъ китката, която, като постави задъ главата ѝ, понита ѝ:

- Виждате ли нѣщо?
- Да едно цвѣте.
- Какъ се именува това цвѣте?
- Далиа.
- Какъвъ е неговий цвѣтъ?
- Желтъ, като злато.

-- Моля присѣдствуйщитѣ, казваше докторътъ, да ми повѣри всѣки двѣ нѣща, каквито и да сж: часовникъ, прѣстень, игла, гривнз, огърлица, ключъ, злато, сребро и пр. Магнетизаната, чрѣзъ чувството на обонянието, което се намира въ прѣститѣ ѝ, ще направя упражнениа още по-удивителни отъ тѣзи, които до сега видѣхте.

Докторътъ съ едно панерче изреди всички, които дадохъ по двѣ разни нѣща. Като ги обѣрка добръ изсина ги върху една масса, и заповѣда на магнетизаната да отбере и нареди отдѣлно на сѣкиму двѣтѣ нѣща, които сж дадени. Тя извърши всичко туй по особната миризма, произходяща отъ похвачанието на всѣкиго.

Госпожица Юлиа *миришеше съ прѣститѣ си* нѣщата; тя ги отбра и ги нареди безъ никаква мѣнотиа двѣ по двѣ, както принадлежахъ всѣкому. Сички се удивихъ съ нейната точностъ.

Пети опитъ.

Върху способността да види и открие скрититѣ нѣща.

Нѣкои ясновидци, магнетизани, притежаватъ способността да открихтъ и да покажхтъ най-скрититѣ нѣща, като ги попита магнетизаторътъ имъ. Тая способностъ, ако и да е извънредна, нѣма нищо свръхестественно; тя зависи отъ изострованието на зрѣнието.

Магнетизаторътъ, като слѣдваше своитѣ опити, обѣрнх се къмъ една госпожа и ѝ каза:

— Госпожо, позволявате ли ми да попитамъ магнетизаната, какви нѣща се намиратъ въ вашата кошница, която държите.

Госпожата склони.

— Юлио, кажете нѣщата, които се памиратъ въ конницата на госпожата!

— Една батистена кърпа, една вързопка съ миризливи нѣща, една кука за плетение, една кисиа и една малка кутна.

— Какво има въ малката кутна?

— Позлатени игли, едно съчево отъ филдинъ за чистение на зхбитъ и едно съчево за чистение на ноктитъ.

— Колко пари има въ кисиата, и какви сж?

— Двадесетъ части нови по 25 стотинки.

Конницата се испразни върху массата, и зрителитъ се увѣрихъ, че магнетизаната е казала точно.

— Юлио, бждѣте тѣй добри да исчислите одеждитъ и драгоцѣннитъ камъни, които носи тозъ господинъ, когото похвашамъ сега по рамото; ще начнете да броите отъ вжтрѣкъмъ вънка. Този господинъ бѣше най-невѣрчивий между зрителитъ.

— Една риза закопчена отпрѣдъ съ двѣ злати копчета.

— Една копринена вратовръска, бѣла съ сини прѣчки. — Едно черно сатенено илече или джелетка съ два джеба, отъ които едний има единъ златъ часовникъ, безъ вериги (ланецъ), а другий — една малка книжка, сѣкамъ да е една смѣтка отъ обѣда на единъ ресторантъ. -- Панталонъ отъ китайски цвѣтъ; въ лѣсний му джебъ се намира една кисиа, въ която има два наполеона, три цето-франка, сребърни и други два франка; въ другия нѣма нищо. — Една горня дрѣха отъ зеленикаво сукно, смѣшенъ кроежъ — искамъ да кажж по модата; въ джеба му отстрани сж нахожда единъ портфоилъ, пълненъ съ визитни картички, съ писма и разни книжки. — На конецъ, господинътъ носи очила и два златни прѣстения, отъ които едний, на лѣвата ржка на кундика, има единъ днамантъ.

Провѣрката доказа, че исчисленитъ нѣща отъ магнетизаната бѣхж съвършено точни.

Шести опитъ.

*Обща или частна нечувствителност по тѣлото —
произведена отъ магнетическото влияние.*

Магнетическото влияние притежава това неистълкуемо свойство, да изостри въ една най-горни степенъ чувствителността, или да ѝ унищожи съвършено, чрезъ прѣсичанieto на нервическата течностъ; при многобройнитѣ примѣри, що съществуватъ въ това отношение, ще прибавимъ и този на госпожица Юлиа.

Магнетизаторътъ се отправи къмъ магнетизаната, и, като прѣсѣче нервическото съобщение на дѣсната ржка съ мозъка, каза на зрителитѣ:

„Може сега нѣкой да удри, да щипи, да бодне, даже и да рѣже тая ржка — безъ магнетизаната да даде знакъ на болка; ржката се намира сега, като отдѣлена отъ тѣлото. Етеризациата, туй ново откритие, чрезъ което се извършватъ най-голѣмитѣ и мъчни операции, безъ болки — не може да има по-добро слѣдствие.“

Магнетизаторътъ да покаже на практика това, което казва, удари съ една широка линия доволно силно ржката на магнетизаната нѣколко нѣтъ, безъ тя да се помръдне; той ѝ ущипа тѣй силно, щото кожата ѝ насинѣ; прободи ѝ мѣсата съ една дълга игла, отъ дѣто и кръвъ протече, безъ тя да се мръдне.

Много отъ зрителитѣ, като имъ се видѣхъ отвратителни тѣзи опити, поискахъ да се прѣкратѣтъ.

Докторътъ послѣ постави движението на една електрическа машина, доволно силна, на която ударитѣ не ѝ повлиахъ никакъ; можеше да каже нѣкой, че тя е една статуа отъ мраморъ, която ударътъ на трѣскавицата не може да поклати.

Зрителитѣ останяхъ смаени при тѣзи опити; най-невѣрчивитѣ бѣхъ принудени да изявятъ, че магнетизмътъ има чудесни неистълкуеми слѣдствия.

Тукъ се свършва точний расказъ на удивителнитѣ дѣйствия, които се извършихъ въ тѣзи магнетически сеанси, въ които бѣхме поканени.

(Слѣдва).

Скитничеството.

Додѣто отърванитѣ души отъ земнитѣ влияния се съставятъ въ симпатически състави, на които сичкитѣ членове се обичатъ, се проумѣватъ и живѣятъ въ едно точно равенство и дълбоко блаженство. Духоветѣ, които не сж можли да побѣдѣтъ страститѣ си, водѣтъ единъ скитнически и вагабонтски животъ, който, безъ да е една страдателна причина, ги оставя въ неизвѣстностъ и въ безпокойствие. Това е то скитничеството, и това положение се относя на повечето отъ Духоветѣ, които сж живѣли по земята, Духове ни добри, ни зли; но слаби и наклонни къмъ материалнитѣ нѣща.

Въ скитническото положение се срѣщатъ безкрайни множества, които всѣкоги сж растревожени въ слѣдствие на едно по-добро положение което не намиратъ. Безчислени Духове се колебаѣтъ въ неопредѣлността между правото и кривото, между истината и лъжата, между мрака и свѣтлината. Други сж впадени въ уединението, въ мрака, въ скърбѣта, или дирижтъ, тукъ-тамъ, едно благоволение, една симпатия, които не могатъ да срѣщнатъ.

Невѣжеството, егоизмътъ, разнообразнитѣ грѣшки владѣятъ въ скитническото положение, дѣто материата упражнява всѣкога своето влияние. Доброто и злото се разминуватъ. Това положение е единъ видъ, като прѣдтеча на свѣтливитѣ пространства, на по-добритѣ свѣтове. Всички минуватъ прѣзъ него, всички тамъ прѣживѣватъ, за да отидатъ по-нагорѣ.

Поучението на Духоветѣ, върху живота отатѣкъ гроба, ни учи, че нѣма мѣсто за безплодно размишление, ни бездѣлно блаженство. Всичкитѣ мѣста въ вселенната сж населени отъ работни духове. Навредъ множества, рояци отъ души се качатъ, слизатъ и се мърдатъ въ свѣтливитѣ мѣста или въ тѣзи, що сж мрачни. Въ едно мѣсто слушатели се събиратъ да получатъ поучениата отъ възвишенитѣ Духове. По-нататѣкъ, купища се съставятъ да празнуватъ дохожданието на единъ новъ пришелецъ. На друго мѣсто, други Ду-

хове съединяватъ течноститѣ, даватъ имъ разнообразни форми, разнообразни прѣвъсходни слѣти цвѣтове и ги приготвяватъ за тънкитѣ употрѣблениа, що имъ опрѣдѣлятъ висшитѣ Духове. Други множества се прѣгискатъ около планетитѣ и ги слѣдватъ зѣ тѣхното обикаляние, множества навѣсени, смугени, които влиаѣтъ, безъ тѣ да знаѣтъ, върху атмосферическитѣ елементи. Освѣтенитѣ Духове прѣминуваѣ планетитѣ, по-бързо отъ свѣткавицата, като носѣтъ помощъ и утѣшение на тѣзи въплотени души, които ги молиѣтъ. Всѣкой си изпълнява ролята, като съдѣйствува на великото дѣло въ прѣдѣлитѣ на неговото достоинство и на неговия напрѣдѣкъ. Всяка вселенна се движи. Както свѣтоветѣ, Духоветѣ тоже продължаваѣ вѣчния си вървежъ, като се влѣкаѣтъ къмъ едно по-горно положение и вдаватъ въ разни занаята. Да изпълнимъ наипрѣдѣкътъ, да прѣдобиемъ науката, да погасимъ болката, да укротимъ свѣстѣта, любовъ човѣческа, исплащаніе грѣхове, прѣданность, жертвование, всичкитѣ тѣзи сили, всичкитѣ тѣзи двигатели ги подстрикаватъ, побуждатъ ги и ги каратъ да се опитватъ въ пѣтицата си. И въ тази безмѣрность и безкрайность, безпрѣстанно царува движението и животътъ. Всичко се измѣнява, увеличава и възвишава. Недвижимостта, недѣятелностьта е назадничество, смъртъ. Подъ потика на великия законъ, съществуваѣ и свѣтове, души и слѣнца, всичко върви и се движи въ великанския начертанъ редъ отъ божественната воля.

Въпросъ.

Защо Богъ, като е всемоушенъ и като има една безконечна любовъ къмъ своитѣ творения, не ги е направилъ изведнѣжъ съвършени и, слѣдователно, щастливи, намѣсто да ги задѣлсава, за да придобиймъ това съвършенство и това благополучіе, да прѣминуваѣ чрѣзъ всичкитѣ, много или малко, трудни фази, които Духътъ прѣбѣва да прѣкара?

Неговата добрина и неговата любовъ нѣма ли да бѣдѣтъ тѣй по-явни?

За да отговоримъ на този въпросъ, тъй често изговаренъ, трѣбва прѣдварително, да попитаме Духоветѣ, които сж поставили, ако тѣ приематъ сжществуванieto на Бога, ако ли не, ний нищо не можемъ имъ отговори, понеже всичкото наша размнление се основава на това вѣрвание: да, или не, тая е нашата теория.

Сжществуванieto на Бога, прието, ако и не припознато, не може нѣкой да се не съгласи, че, безъ друго, той притежава всичкиѣ мечтателни съвършенства до безкрайность, за да бжде въ сжщность по-горенъ отъ всѣко друго сжщество, което може нѣкой да си помисли. Не е нужно да прибавимъ, че това величие обема единството, т. е. отсхъстванieto на сѣкакъвъ съперникъ или подобно нему.

Това, тъй поставено, можемъ да потвърдимъ, че той притежава въ една безкрайна степенъ, *любовта, мъдростта, властта, справедливостта*. Тѣзи четири усъвършенстванна сж достаточни за нашето доказателство.

Припознава се, че тая сила, която притежава една безконечна любовь, изисква, за упражнение, сжщества за обичъ: отъ тукъ зависи сътворението на Духоветѣ. Тѣзи сжщества, произходящи отъ божественната мисль и сътворени, за да хранятъ любовта на творителя, не може да бждатъ създадени, освѣнъ да бждатъ щастливи; и благополучieto, що Богъ е намислилъ за тѣхъ, трѣбва да бжде отъ сжщото естество, както неговото и да има сжщата причина, т. е. любовьта.

Слѣдователно, Богъ, като постави въ дѣйствие мъдростта си, за да изпълни мисльта си и всеилието си, награди Духоветѣ, като ги създаде слаби и незнаещи, съ всичкиѣ зародиши, що можяхъ да имъ заслужатъ, като се развиватъ постепенно, да докаратъ това несъзнателно сжщество, микроскопическа частица въ начало, въ една степенъ на съвършенство, като расте малко-по-малко въ вѣмето на този безсмъртенъ животъ.

Да улесни и засили това развитие въ вѣмена първитѣ периоди на спиритическия животъ, да увеличи интелигентността му, да усили волята му, да вроди въ сърдцето му зародиши отъ любовь, която е знакътъ на неговото происхождение, причината и цѣльта на неговото творение, Богъ по-

стави по възможностъ, на Духа всичко това, което можеше да му бжде полезно, за да достигне това многобройно слѣдствие. Тая е цѣльта, т. е. само за Духа сж се сътворили всичкитѣ свѣтове, що населяватъ вселенната и всичкитѣ произведениа, що тѣ обематъ.

Това велико развитие на спиритическото творение и устройство на материалнитѣ свѣтове, доказва явно мъдростъта и всесилието на тая едничка интелигентностъ, на това сжщество, което ний не можемъ, освѣнъ да прѣдчувствуваме и което по безкрайностъта си избѣгва отъ всѣкакво изслѣдване и даже отъ погледи на най-високостоящи Духове.

Но всичко това, що казахме, не отговаря никакъ още на поставения въпросъ.

Ще дойдемъ до тамъ и това, що казахме до сега ще ни улесни въ рѣшеніето, което ще прѣдложимъ.

Отъ размишлениата, що прѣдставихме, произхожда, че Богъ, на когото мъдростъта е несъмнителна, е отбралъ, като най-точно срѣдство да извърше мисълъта си, прѣкарването на Духа прѣзъ разни прѣбражданиа, назначени да развиѣтъ интелигентностъта му и волята му и да му придобѣѣтъ единъ опитъ, който да може да го води на здраво прѣзъ всичкия този лабиринтъ отъ сжществуваниа и, на конецъ, да го постави достоенъ да оцѣни и задържи всичкото благополучіе, което може да бжде въ отношение съ неговитѣ дѣйствиа и неговото достоинство.

Много глупакъ ще бжде този, който поиска да задълбочи мисълъта Божия, и да даде едно вѣрно за ней тълкувание; тѣй, тази гордѣлива мисълъ не се е омѣкнѣла никога въ нашиа умъ, и, пълни отъ довѣрието въ Бога и отъ удивлението въ неговитѣ дѣла, ний се покорно покланяме, понеже наший още слабъ разумъ е недостоенъ да проумѣе.

При сичко туй, намъ е позволено да изучаваме дѣйствиата на творението, които се развиватъ подъ очитѣ ни и да извличаме отъ тѣхъ слѣдствиата, които може би да бждѣтъ и неистински, но тѣ ще бждѣтъ уважени всѣкога отъ божественното величіе.

Слѣдователно, като е безполезно да прѣдирваме причината, която е опрѣдѣлила избора на употребимото срдство отъ Бога, то ще испитае възможнитѣ слѣдствия на сътворението отъ сщщества съ положение на придобито съвършенство.

I-во Слѣдствие. — Сътворенитѣ, съвършени Духове трѣбвало, споредъ сираведливостта, да бждатъ сътворени, тоже, съвършени и щастливи.

Тѣй, ний видѣхме, че источникътъ на божественното благополучие и на Духоветѣ, които той е сътворилъ, е любовта; любовта, прѣданността, която влѣче отричанието на самъ себе си за благополучието на любимото сщщество. Ако Духоветѣ бѣхж всичкитѣ равно съвършени и щастливи, то не щѣше да има причини за упражнение на тая прѣданность; слѣдователно, причината на благополучието като липсва, не може да има вѣки съвършенно и истинско благополучие. Може тогава да има единъ видъ отрицателно щастие — лишено отъ страдание, което ще се приближава много съ общаното благополучие отъ православнитѣ.

II-ро Слѣдствие. — Ако Духоветѣ бѣхж сътворени съвършени, то не щѣше да има мѣсто за никакъвъ напрѣлкъ, защото всичкото материално творение, което, както видѣхме, е опрѣдѣлено да направи Духа да напрѣдва, ще остане безъ смисълъ, безъ цѣль; и всичкитѣ тѣзи свѣтове, всичкитѣ тѣзи слънца, всичкото това армоническо и величествено устройство, което прогласява тѣй високо величието и всесиличието на Бога, трѣбваше да останжтъ праздни.

III-то Слѣдствие. Всичкото това творение, унищожено, що ще правѣжтъ Духоветѣ съ тая непрѣкъснжта дѣятелность, която е тѣхната сщщность, и която тѣ употребяватъ тѣй полезно, като съдѣйствуватъ за съставлението и на усъвършенстванието на материалнитѣ свѣтове, за управлението и за напрѣдка на чловѣщината, и за всичкитѣ дѣйствиа на вѣчното творение, било то съзнателно, било то несъзнателно, спорѣдъ степенъта на тѣхния успѣхъ. Не ще да има вѣки нужда отъ науки, понеже тѣ не ще да иматъ приспособлението си.

Нѣма да отидемъ по-нататѣкъ въ нашото показание, като мислимъ, че това, що казахме, като привлѣче внима-

нието на нашитѣ приатели, ще имѣ дозволѣ, щото тѣ сами да направѣтъ изслѣдвания, които ще имѣ докажѣтъ, че не може нѣкой, като изучава Божиитѣ дѣла, освѣнѣ да достигне да припознае въ всичкитѣ знака на усъвършенстваниата, които сж прѣдшестваѣ въ зачатieto си и въ изпълнението си.

Адѣтъ и Демонитѣ.

Като се основаваше върху случаитѣ на душевното завладение, върху шумнитѣ явления на долнитѣ подигравачи—Духове, църквата помисли за длѣжност да отдаде всичкитѣ спиритически явления на демонитѣ и да ги осжди, като ненужни, и опасни. Прѣди да отбѣснемѣ това тѣлкувание, по-напрѣдѣ е нужно да напомнимѣ, че църквата е по-срѣшнѣла по сѣщѣа начинѣ всичкитѣ научни велики откритѣа, сѣчкитѣ значителни напрѣдѣци, които сж оставили епохи въ историата. Не сжществуватѣ научни откритѣа, които не сж се вели отѣ нейна страна, като дяволски дѣла. Поучениата на Духоветѣ, като подкупишѣа основитѣ на свещеническата сила, трѣбваше да се очаква, че тя нѣма да ги припознае.

Невидимий свѣтъ, казахме, е втори за чѣловѣцитѣ. Духоветѣ не сж друго, освѣнѣ душитѣ на умрѣлитѣ—много или малко усъвършенствуванѣ, и нашитѣ отношения съ тѣхѣ трѣбѣа да бѣдѣтъ умѣрени съ прѣдпазливостѣ и благодарумѣе, както ставатѣ отношенияата ни съ нашитѣ подобни.

Да не гледаме въ спиритизма, освѣнѣ явленияата на долнитѣ Духове, значи да разглеждаме само злата страна на чѣловѣчеството. Поучениата на високитѣ Духове разяснишѣа пѣтѣния животѣ, рѣшихѣа темнитѣ проблеми на бѣдѣщностѣта, подкрѣпихѣа сѣмнителната вѣра, установихѣа сѣраведливостѣта върху постоянни основи. Благодарение тѣмѣ, множество невѣрници и безбожници се прѣобѣрнишѣа и припознашѣа Бога и безсѣмртностѣта; невѣжи хора и съ лоши навици съ хиляди се прѣобѣрнишѣа къмѣ доброто и къмѣ истината. Тамѣ ли е, слѣдователно, дяволското дѣло, и ~~на~~ Сатана? Ако Сатана сжще-

ствувахе, щеше ли да бжде той до толкова слѣпъ, да работи въ вѣда на интереситѣ си?

Доволно е каква-годѣ прозорливостъ за да отличимъ естеството на Духоветѣ; и, въ нашето отношение съ тѣхъ, да можемъ да задържимъ това, което е добро и да отхвърлимъ онова, което е зло. Христосъ каза: „Дървото се познава отъ плода си!“ Езика и поучениата на върховнитѣ Духове се всекоги отличаватъ отъ величие, мадростъ и любовъ. Тѣ зематъ подъ внимание само моралния чловѣчески напрѣдъкъ и не се интересуватъ никакъ отъ това, що е материално. Съобщениата на долнитѣ Духове грѣшижтъ отъ недостатки, що сж противни. Тѣ сж изобилни отъ противорѣчия и, изобщо, се занимаватъ съ прости прѣдмети — безъ никаква морална наклонность. Лекоумнитѣ и долни Духове се вдаватъ отъ прѣдпочетение къмъ физически явления.

Спиритизмътъ носи на чловѣчеството едно пропорционално поучение на тѣхнитѣ умственни нужди. Той иди да постанови, да истълкува и да допълни Евангелическото поучение въ първобитната си чистота, да го прѣчисти отъ спекулативния духъ на каститѣ, и да му отдаде истинското значение и влияние върху душитѣ. Тѣй, то се гледа, като плашило отъ тѣзи, на които то смущава спокойствието и намалява влиянието.

Поучението Христово се изнѣни по слѣдствие на вѣковетѣ, и днесъ то не упражнява, освѣнъ едно слабо дѣйствие, недостатъчно върху нравитѣ и характеритѣ. Слѣдователно, старанието, което се слѣдва отъ Христианството, Спиритизмътъ иде да прѣдприеме и послѣдва. На невидимитѣ Духове се пада отнинѣ миссията да постановижтъ всеко нѣщо, да се вмъкнжтъ въ срѣдинитѣ на най-долнитѣ, както и на най-просвѣтенитѣ, и, съ безбройно множество, да работижтъ за прѣзражданието на чловѣческитѣ общества. Теориата на демонитѣ и на вѣчния адъ немогжтъ вѣки да бжджтъ призвани отъ никой свѣсенъ чловѣкъ. Сатана е една басня. Ни едно сътворение неможе да бжде посветено вѣчно на злото.

ХАРАКТЕРЪТЪ НА Спиритическото откровение.

ОТЪ

Алманъ Кардекъ

(Преводъ отъ Френски)

(продължение отъ книжка VIII).

11. Откровение отъ голѣма важностъ се свършва въ едно дѣйствително врѣме: ето защо допускаме възможността за съобщението на съществува съ духовния миръ. Запознаването съ това не е никакъ ново, безъ съмнѣние, но до нашето врѣме е било въ неизвѣстностъ, т. е. нѣмало е никакво доказателство за челоувѣчеството. Невѣжеството на законитѣ, които го управляватъ, сж се задушили отъ суевѣрието. За челоувѣка не е било възможно да извлѣче нѣкакво дедуктивно рѣшенне. Запознато се е за нашето врѣме, за да откриемъ всичкитѣ негови прѣсмивания, за да го разберемъ, и за да пустнемъ на явѣ свѣтлината, която ще освѣти пътя на бѣдѣщето.

12. Спиритизмътъ ни запозна съ невидимна свѣтъ, който ни заобикаля и посредъ чиято срѣда, ний, безъ никакво съмнѣние, живѣемъ, законитѣ които го управляватъ, съобщениата имъ съ видимна свѣтъ, естеството и състоянието на съществата, които го населяватъ, и, слѣдователно, сждбата на челоувѣка слѣдъ смъртта; това е едно истинско откровение, въ научна смисълъ на думата.

13. По своето естество духовното откровение има двоенъ характеръ: то има общо и съ божественното откровение и съ научното.

То е свързано съ първото въ това, че неговото възвишение е чрѣзъ Божия промисълъ, а не е слѣдствие на инициатива и едно прѣдначертано отъ челоувѣка измисляване; че основнитѣ точки на доктрината сж дѣло на доказателства, прѣдадени отъ Духоветѣ, натоварени отъ Бога за това, за да освѣтихъ челоувѣцитѣ върху нѣщата, които тѣ сами не могатъ да схванхъ, и че тѣхното запознаване ще ги научи, че тѣ сж смъртни, за да ги изучихъ. То е свързано съ второто въ това, че неговото доказателство не е само за едно лице, но е дадено на цѣлиа свѣтъ чрѣзъ сжщия гласъ; че тѣзи, които го прѣдаватъ и тѣзи които го приематъ, не сж никакъ пасивни същества, тѣ работихъ, наблюдаватъ и търсехъ, които никакъ не се отказватъ отъ своето сжждение и отъ своето свободно посредничество; че контролата никакъ не е забранена а напротивъ, имъ е прѣпорѣчена; най-сетнѣ, доктрината не била диктувана отъ вѣжждѣ, нито нѣкъ налогена на слѣпото вѣрване; тя е слѣдствие на челоувѣш-

ко трудение, отъ наблюдението на дѣла, които Духоветѣ хвър-
гатъ прѣдъ очитѣ имъ, и наставлениата, които имъ даватъ, на-
ставлениа, които поучаватъ, тълкуватъ, сравняватъ и отдѣто тѣ
сами извличатъ слѣдствиата и приложениата имъ. Съ една ду-
ма, това, което характеризира Божественното откровение, е, че
неговий источникъ е Божественъ, че инициативата принадлежи
на Духоветѣ и че обработването ѝ е дѣло на чловѣка.

14. Като начинъ на разработване, спиритизмътъ слѣдва
свършено сѣща начинъ, както *позитивнитѣ науки*, т. е. той
прилага експериментална начинъ. Като слѣдствие на единъ
новъ способъ, прѣдставлява ни се, като да не може да се раз-
ясни отъ извѣстнитѣ закони; той ги наблюдава, сравнява, ани-
лизира, и отъ слѣдствиата, които има отъ причинитѣ, той до-
хожда до законитѣ, които ги управляватъ; послѣ той, слѣдъ ка-
то види, какви сѣ слѣдствиата, търси имъ полезни приспособле-
ния; *той не се основава на никаква измислена теория*; най сетѣ,
той не приема, като хипотеза нито сѣществуването и по-
срѣдничеството на Духиветѣ, нито околородушика (périssprit) ни-
то прѣражданieto — ни единъ отъ принципитѣ на доктрината;
той дохожда до заключение за сѣществуването на Духоветѣ,
защото това сѣществуване произлиза отъ наблюдението на слѣд-
ствиата; сѣщо и за другитѣ принципи. Слѣдствиата не сѣ се по-
явили прѣди да се потвърди теорията, но теорията, която се е
появила послѣдователно, изяснява и резюмира слѣдствиата. Съ-
вършено вѣрно ще е, ако кажемъ, че спиритизмътъ е една нау-
ка на наблюдението; а не произведение на въображението. Нау-
китѣ не направихъ сериозни успѣхи, до като не се подложихъ
на експерименталната метода; но пъкъ до сега още се мисли,
че тази метода може да се приложи само на материята, когато
тя е равно приложима за всичкитѣ метафизически нѣща.

15. Нека приведемъ единъ примѣръ. Въ свѣта на Духоветѣ
върви едно твърдѣ заблѣлжително нѣщо, и за което никой не
би се подвоумилъ, тѣ е, че Духоветѣ се върватъ за безсмъртни.
Е, хубаво! Вишитѣ Духове, които знайтъ това много добръ, ни-
кой пътъ не сѣ дошли да ни кажътъ: «Има Духове, които вър-
ватъ, че живѣйтъ още земенъ животъ, че тѣ запазватъ вкуса
си, обичаитѣ и истиннитѣ си». Но тѣ сѣ прѣдизвикали появя-
ването на Духоветѣ отъ този родъ, за да ги наблюдаваме. Ви-
дѣйке Духове неизвѣстни на тѣхното сѣществуване, или като
утвърждаватъ, че тѣ сѣ още отъ този свѣтъ, и като се върватъ
свободни отъ обикновеннитѣ си занятия; отъ подобни примѣри
се е образувало правилото. Множеството подобни фактове до-
казва, че това не е изключение, но единъ фазисъ отъ духовна
свѣтъ; то е позволило изучаваната на всичкитѣ измѣнения и
причинитѣ на тази заблѣлжителна мечта; да признае, че това
положение е подобающе на малко напрѣднитѣ въ морално

отношение Духове; че то не е вѣременно, но може да се продължава съ дни, мѣсеци. Ето какъ теоритата на наблюдението се е родила. Сжщото е и за другитѣ начала на доктрината.

16. Сжщото е и за науката, чисто и ясно казано: и тя има за прѣдметъ изучаването законитѣ на материалнитѣ начала. Специалниятъ прѣдметъ на спиритизма е запознаването съ законитѣ на духовнитѣ начала; но понеже този послѣдний принципъ съставлява една отъ силитѣ на естеството, който дѣйствува непрѣкъснато и взаимно върху материалния принципъ; отъ това слѣдва, че знанието на единия не е свършено безъ знанието на другия. *Спиритизмътъ и науката* се попълватъ *единъ другъ*; науката безъ спиритизма се намира въ невъзможностъ да разясни нѣкои и други явления (феномени) само съ законитѣ на материята; спиритизмътъ безъ науката се лишава отъ подпора и контролъ. Изучаването законитѣ на материята трѣбва да прѣдшества изучаването на спиритизма, защото отъ първо нашитѣ чувства сж въ стълкновение съ материята. Спиритизмътъ дойде прѣди научнитѣ открития, но той бѣше прѣждевременно роденъ.

17. Всичкитѣ науки се свързватъ и иджтъ една слѣдъ друга по единъ разуменъ редъ; тѣ се пораждатъ едни отъ други, въ размѣръ, гдѣто тѣ намиратъ точка на опора въ вѣтрѣшитѣ си идеи и знания. Астрономията, една отъ първитѣ разработени науки, за дълго вѣреме останж въ дѣтинството си, докато не се появи Физиката, която откри законитѣ за силитѣ на естественитѣ агенти; Химията не би никакъ успѣла, ако да не бѣше се появила Физиката, а въ слѣдствие и двѣтъ слѣдватъ въ съгласие, като се подпомагатъ една друга. Анатомията, Физиологията, Зоологията, Ботаниката Минералогията не бихж станжли сериозни науки, ако да не бѣхж подпомогнати отъ Физиката и Химията. Вчера родената Геология, безъ Астрономията, Физиката, Химията и всичкитѣ други би се лишила отъ своитѣ различни елементи на живота; тя не можеше да се появи по-напрѣдъ отъ тѣхъ.

18. Сегашната наука е припознала четире примитивни елементи отъ *старитѣ* и отъ наблюдение на наблюдение, тя е дошла до началото на единъ само *елементъ*, производителъ на всичкитѣ прѣобразуваня на материята; но самата материя е бездѣйствена; тя нѣма ни животъ, ни мисль, ни чувство; безъ съединението на духовното начало тя е лъжлива. Спиритизмътъ не е нито откриль, нито измислиль това начало, но той първи го показва съ своитѣ необорими доказателства; той го е изучиль, анализирайль и го поставиль на лице. Къмъ материалния елементъ трѣбвало е да се прибави и духовния елементъ. Материалниятъ елементъ и духовниятъ елементъ, ето двѣтъ живущи сили

въ природата. Чръзъ съединението на тѣзи два елемента се разясняватъ безъ мжка множество нѣща, недоказани и до днесъ.

Спиритизмътъ, като има за цѣль изучаването на единъ отъ двата съставни елемента въ вселенната, коснува се до повечето отъ наукитѣ; той не можеше да се появи прѣди тѣхното разработване, и той се е породилъ, по нужда, отъ невъзможността да се разяснѣтъ всичкитѣ нѣща съ помощта на самитѣ материални закони.

19. Обвиняватъ спиритизма, че ималъ общо съ магната и чародейството, но тѣ забравятъ, че Астрономната се е родила отъ умната Астрологиата, която не отколѣ, е починѣла; че Химната е сестра на Алхимната, съ която днесъ за днесъ никой умепъ чловѣкъ не би се занимавалъ. Никой не отказва, прочее че е имало въ Астрологиата и Алхимната зародиши отъ истинни откждѣто сж прѣкижли дѣйствителнитѣ науки. Вопрѣки своитѣ смѣшни формули, Алхимната показва нѣтя на проститѣ тѣла и на закона на еходството; Астрономната е държеме върху положението и движението на звѣздитѣ, които тя изучаваше; но като не знаехж разнитѣ закони, които управляватъ механизма на вселенната, проститѣ хорица считахж звѣздитѣ тайнственни сжщества, които имахж надъ тѣхъ едно нравственно влияние и едно чувство на откровение. Когато Галилей, Нютонъ, Кеплеръ открихж тѣзи закони, когато телескопътъ откри булото и се спуснѣ въ дълбочинитѣ на пространството, планетитѣ ни се показахж като прости свѣтове подобни на нашиа: всичко чудесно се откри.

Сжщото е и съ спиритизма относително магната и чародейството; той се уповава сжщо върху появилнето на Духоветѣ, както Астрономната върху движението на звѣздитѣ; но въ своето невежество на законитѣ, които управляватъ духовния миръ, тѣ смѣватъ неговитѣ практически доказателства съ нѣкакви смѣшни вѣрвания къмъ които сегашний спиритизмъ, плодъ на опита и наблюдението, е доста справедливъ. Нѣма съмнѣние, че разстоянието, което сжществува между спиритизма, чародѣйството и магната е много по-голѣмо отъ това, което сжществува между Астрономната и Астрологиата, Химната и Алхимната; като ги размѣватъ, това показва, че тѣ не разбиратъ добръ първата дума.

20. Факта, че е възможно да се съобщаваме съ сжщества на духовния миръ, има неизброими послѣдствия отъ твърдѣ голѣма важностъ; това е единъ новъ свѣтъ, който ни се открива, и е отъ голѣма важностъ, защото той се коснува до всичкитѣ чловѣци безъ изключение. Не можемъ да не очакваме отъ знанието на това нѣщо, въобще, коренно прѣобразование въ нравѣтѣ, обичаитѣ, привычкитѣ и вѣрванията, които иматъ такова голѣмо влияние върху еоциалнитѣ въпроси. То е една револю-

ция, която дѣйствува въ идентъ, революцна толкова голѣма и толкова могѣществена, щото тя не се отнася само къмъ единъ народъ, къмъ една каста, а свързва чрѣзъ сърдцето всичкитъ класове, всичкитъ народности, всичкитъ образования.

Ето, прочее, причината, по която спиритизмътъ се счита, като третата голѣма революцна. Нека видимъ сега, въ какво е различава това откровение сега, и какъ то е свързано съ другитъ.

21. Мойсей, като пророкъ, е открилъ на чловѣцитъ съзнанието на единъ Богъ, господаръ и създателъ на всичкитъ нѣща. Той е разпространилъ Синайскитъ закони и е положилъ основата на настоящата вѣра. Като чловѣкъ, той е билъ законодателятъ на народа, чрѣзъ когото тази примитивна вѣра, като се причисти, се разпространи върху всичката земя.

22. Христосъ, като избра отъ стария законъ това, което бѣше вѣчно и божественно, и като изхвърли онова, което бѣше проходящо, захваща съ откровението на бѣдѣщия животъ за който Мойсей дума не продума, за мѣкитъ и възнаграждениата, които постигатъ чловѣка слѣдъ смъртта (Вижъ списанието „Revue Spirite“ отъ 1861).

23. Най-важната частъ отъ откровението на Христа, въ смисълъ на първия источникъ, крайгѣтливиятъ казѣкъ на всичката му доктрина е съвсѣмъ новата точка на зрѣние, откъдѣто той разглежда Божеството. Въ него не се появява Мойсеевия Богъ ужасенъ, завѣстливъ, отмѣстителенъ, Богъ свирѣтъ, немилостивъ, който напоява земята съ кръвъ чловѣческа, който заповѣдва кланieto и истреблението на народи, безъ изключение на жени, дѣца и старци, който наказва, които не му принасятъ жертви; нѣма несправедливия Богъ, който наказва цѣла народъ за погрѣшкитъ на началника му, който си отмѣстява за виновна върху невинна, който бие дѣцата за погрѣшката на баща имъ; по прѣдъ насъ блѣсва Богъ милосърденъ, високо справедливъ и добъръ, пълненъ съ щедростъ, милосърдие, който прощава на покаяния грѣшникъ, и връща всекому, спорѣдъ дѣлата му, той не е Богъ, привилегированъ само на единъ народъ, не е господъ, който да началствува войскитъ, които се сражаватъ за подкрѣпление на собственното си дѣло противъ Бога на другитъ народи, но общия баща на чловѣческия родъ, който разпростира защитата си върху всичкитъ свои дѣца и ги зове при себе си; не е вече Богъ, който да възнаграждава и наказва, само за добринитъ на земята, който да поддържа славата и щастieto чрѣзъ поробванието на завидливия народи, но той казва на чловѣцитъ: «Вашото истинско отечество не е на този свѣтъ; то е въ небесната областъ; то е тамъ, гдѣто покорнитъ въ сърдце ще бѣдѣтъ въздигнати, а гордѣливиятъ ще бѣдѣтъ понижени.» Не е вече този Господъ, който прави добродѣяние чрѣзъ отмѣщение; то; и да заповѣда да се връща око за око—зѣбъ за зѣбъ; но

е Господь на милосърдието, който казва: «Прощавай обидитѣ, ако искате и вий да бждете прощавани; отвръщайте добро за злото, не правѣте това, което не искате да ви правѣтъ.» Не е вече жестосърдечний Богъ, който да налага върху тваритѣ си най-строгитѣ мжки, да иска насилствено да го обожаватъ, който се докача отъ несъблюдаванието на нѣкои и други формалности; но великий Богъ, който гледа на мисълта и не мисли, че съ формата му се прави честъ; не е, най-сетнѣ, този Богъ, който иска да се страхуватъ отъ него, но този Богъ, който нека да го обичатъ.

24. Понеже Господь е основний камъкъ на вѣнчкитѣ религиози вѣрвания, крайтъ на всѣко развитиѣ, характертъ на вѣнчкитѣ религии се съгласува съ идеата, която имаме за Бога. Религии, които иматъ за основа Богъ, отмѣстителенъ и свирѣтъ, вѣрватъ, че му правѣтъ честъ чрѣзъ свирѣни дѣяния, чрѣзъ кланни и истезания; а тѣзи, които приематъ, че тѣхний Богъ е пристрастенъ и завѣстливъ, сж нетърпими; тѣ сж малко или много придружени съ страхъ, съразмѣрно човѣческата слабостъ.

25. — Цѣлата доктрина на Исуса Христа е основана върху характера, който той прѣдава на Божеството. При единъ безпристрастенъ Богъ, съвършено справедливъ, добъръ и милосърденъ той е можалъ да съедини любовта къмъ Бога и неговата щедростъ съ любовта къмъ ближния, като казва: «Обичайте Бога отъ вѣнчкитѣ нѣща най-много, а ближний си като васъ, ето законтъ и пророцитѣ, и нѣма други». Само върху това вѣрвание той е можалъ да положи началото на равенството на човѣцитѣ прѣдъ Бога и на всеобщото братство. Възможно ли е било да обикнемъ Бога на Моисея?— Не; ний трѣбваше само да се страхуваме.

Това откровение на истинскитѣ актрибути на Божеството, съединено съ безсмъртието на душата и бждщия животъ, съвършено измѣни взаимнитѣ отношения на човѣцитѣ, наложи имъ нови задължения, накара ги да вникнѣтъ въ сегашния животъ, и въ слѣдствие имаше едно противодѣйствиѣ въ социалнитѣ обичаи и отношения. Отъ това, слѣдователно слѣдва, че тази е най-необоримата точка, най-важната на Христовото откровение, чнато важностъ не се никакъ добрѣ разбрала; за съжаление е да кажемъ, че тази е сжщо и точката, откъдѣто най-много се отдалечаватъ въ своитѣ разсѣждения.

26. Освѣнъ това, Христосъ казва: «Много отъ нѣщата, които ви казахъ, вий не сте още разбрали, и азъ имамъ още други да ви кажъ, които вий яма никакъ да разберете; ето защо азъ ви говорѣж въ притчи; *но по-отпослъ азъ ще ви испратѣж утъшителя, Духѣтъ на истината*, който ще установи вѣнчкитѣ нѣща и ще ви ги разясни. (Иванъ гл. XIV, XVI; Матей, гл. XVII)

Ако Христосъ не е казалъ всичко, което щѣлъ да каже, считалъ го е за своя длъжностъ да остави нѣкои истини въ тѣмъ нѣма, докато чловѣцитѣ дойдѣтъ въ положение да ги разберѣтъ. Отъ негова точка на зрѣние, поучениата му бѣхъ непълни, защото той казва, че щѣло да дойде другъ да ги допълне; той прѣдвиждаше, че тѣ ще разберѣтъ криво думитѣ му, че тѣ ще се отклонѣѣтъ отъ поучението му; съ една дума, да се уважи това, което е направилъ, всичкитѣ нѣща трѣбва да се установѣѣтъ; и така той установи това, което бѣше уважено.

(сладва).

ТРАНСЦЕНДЕНТАЛНАТА*) ФИЗИОЛОГИЯ

като наука на бждѣщето.

Отъ Д-ръ Полъ Жибие.

(Продължение отъ книжка VIII).

ГЛАВА II.

Трансценденталната психология. Тя съдържа въ себе си факти, които изясняватъ истинската природа на чловѣка. Що е медиумъ? Матрието на ученийтъ Де-Ромъ за нѣкои неизяснени отъ науката сили. Силитѣ: анимическа, етери (éthérique), астрална и психическа, въ съединение съ материята и безъ нея. Възвѣщава видъ, който по нѣкога взема психическата сила. Различнитѣ видове на извъматериалното състояние (abmaterialisation). Обикновенната пасивностъ на медиумизма. Магесничество и магия. Йогитѣ спорѣдъ описанието на единъ арабски писателъ прѣди 600 години. Съврѣмениятъ Йогъ. Оживѣяването на Йогитѣ подиръ нѣколко мѣсечно погребѣние. Вървѣнието на чудесата е свойственно на всичкитѣ врѣмена и народи. Какво трѣбва да мисли за тѣхъ чловѣка на науката.

Ако съществува отдѣлъ отъ чловѣческото знание, който повече отъ всичко да е причинилъ, отъ една страна, найбуйни спорове, и безусловно съ нищо не оправдаемо отрицание, а, отъ друга, толкова силенъ ентузиазмъ, то за такъва, безъ стѣнѣние, трѣбва да се счита трансценденталната психология, която говори за аномалнитѣ явления на чловѣческата природа. И въ тази именно наука по прѣимущество трѣбва да се търси основа на бждѣщата наука за природата на чловѣка. Явлениата, които се отнасятъ къмъ този отдѣлъ на психологиата, могатъ да се изучаватъ съ помощта на едни

*) Тайнствената.

субекти, обладайки особена способност към извънматериално проявяване на анимическата енергия. Такива субекти по езика на нашето време се наричат *медиуми*.

Думата медиумъ диво звучи за много уши. Съз това име наричатъ лицата, които въждствие на нѣкаква особена своя природа, могатъ да служатъ за посредници между живитѣ и умрѣлитѣ хора. И това е съвършено вѣрно: има индивидуи съ особено прѣдрасположение да служѣтъ, като посредници между живущитѣ и обикновено невизимитѣ разумни дѣатели, които по нѣкога, но не всѣкога, се наричатъ духове на хора, които сж живѣли нѣкога на земята. Де-Ромъ, въ края на своето дълбоконаучно изслѣдване, казва: „Като доказахъ, съ помощта на явления, проверени лично отъ мене, или приети отъ всички, че въ челоуѣка сжествува една сила, подобна на електричеството, и която може да распространява своето дѣйствие вънъ отъ организма, азъ прослѣдихъ по исторически свидѣтелства повече и повече могъществениитѣ проявления на тази сила, като показахъ, че помежду тѣхъ е сжествувааа непрѣкъсната свръска, и че съ тѣзи сили по нѣкога сж се ползували за да влизатъ въ сношение съ особенни сжщества, на които природата ни е неизвѣстна“.

Челоуѣкътъ, какъвто го знаемъ, е разумъ, частица отъ всеобщия разумъ, която располага за своитѣ потребности съ една сила, заета отъ источника на общата енергия. Тази сила е вишата форма на енергията, която се е наричала отъ старитѣ учени *астрална свѣтлина*, отъ индийскитѣ учени *аказа*, а отъ новата наука — *етиръ*. Тази всепроникваща и могъществена сила прониква тѣлото на челоуѣка и животнитѣ, но особено е съсредоточена въ грѣбначния и главния мозъци и въ симпатическитѣ нервни центрове. Така нареченото отъ анатомитѣ *голъмо слѣзчево сплитанне*, както по старитѣ наблюдения, така и по моитѣ собствени опити, обладава тази сила въ голѣма еепенъ.

Тази анимическа, етрина, или астрална сила въ нормални условия остава, повидимому, строго ограничена отъ материята, която образува нашето тѣло — това е състояние, което азъ би прѣдложилъ да се нарече *приматериално или*

соматериално състояние на силата — въ каквото състояние владѣхъ силата огромно болшинство хора. Но съществуваха лица, които или отъ природата, или вслѣдствие особенъ специаленъ образъ на животъ владѣхъ способностъ да проектиратъ тази сила на голѣмо разстояние вънъ отъ своя организмъ, и правихъ съ нежъ различни явления, както физически, така и интелектуални. Въ такива случаи тази сила, която въ най-послѣдне зрѣме много извѣстни учени захванахъ да наричатъ *психическа сила*, съществува въ състояние *извънматериално* (abmateriel), и азъ прѣдлагамъ да се нарече *анимическа сила*.

Първа степенъ на подобно пректируване на силата, вънъ отъ организма, прѣдставляватъ спомѣнитѣ по-горѣ явления, доказани отъ Баретти, който е далъ на силата, която ги произвежда, название *перва лучиста сила*. Когато се намираме въ тъмнота до лице, което има стоспособностъ да проектира тази сила въ голѣмо количество, тя може да се забѣлѣжи въ видъ на слаба свѣтаща пара или мъгла. Можемъ да си съставимъ понятие за това по слѣдующия случай, на който азъ бѣхъ свидѣтель. Веднѣжъ азъ посѣтихъ единъ отъ моитѣ болни пациенти, който току що бѣ се върналъ отъ пътуване, и който живѣеше въ една къща въ парижката улица Мобежъ. Този господинъ бѣше професионаленъ медицинъ и вслѣдствие на злоупотрѣбление съ способността си, бѣше дошълъ до най-крайно нервно изтощение. Той не бѣше въ сила да търпи нито свѣтлина, нито шумъ, лѣжеше въ лѣглото си и охкаше, като дѣте. Когато влѣзохъ въ стаята, часътъ около 9 вечеръ, тамъ бѣше тъмно. Изведнѣжъ, въ врѣме на нашия разговоръ, азъ забѣлѣжихъ нѣкаква си свѣтлина на едната му ръка, която вслѣдствие на това станъ видима съвършено ясно. Отъ първо помисляхъ, че слаба свѣтлина отъ луната е проникнала нѣкакъ си прѣзъ не добръ спуснѣтата завѣса на прозореца, и затова азъ сѣднѣхъ между прозорѣца и болния, съ цѣль да заградѣмъ съ себе си свѣтлината, но ръката свѣтѣше, както по-прѣди, и, освѣнъ това, азъ скоро се убѣдихъ, че този пътъ нѣмаше луна или най-малка свѣтлина не проникваше въ стаята отъ двора. Подиръ това захваняхъ да се появяватъ и други блѣстящи точки по

лото на пациента, който, както се виждаше, съвършено съзнаваше това явление. Азъ опитвахъ да се допрѣ до свѣщитѣ мѣста, но не осѣцахъ нищо особено, а само при моето пиране свѣтлината изчезваше. Опитвахъ да приближа цето си, но пакъ не осѣцахъ ни най-малка слѣда отъ фосфорна миризма; а, осѣвнѣ това, и тази свѣтлина никакъ не увеличаване на възлнужщата се фосфорна свѣтлина, както кога търкатъ съ фосфоръ нѣкакъвъ прѣдметъ въ тъмнина.

Много пжти ми се е попадало случай да наблюдавамъ у брѣ надаренитѣ субекти изхожданието на тази сила и нейното сгъстяване посрѣдъ бѣгъ день, въ такава или онакава рма. Азъ не можъ под-добрѣ да характеризирамъ нейния видъ, вѣнъ да ѣхъ сравнѣ съ това михуресто състояние (*état vésulaire*) възгледивна газъ, което прѣдшествова прѣминуването въ течено състояние, когато подъ силно налѣгане възбата го обръщатъ въ течено състояние. Длѣженъ съмъ още забѣлѣжж, че отдѣлянието на тази сила отъ тѣлото на субекта се съпровожда за ония, които сж наоколо, особено тно врѣме или въ темна стая, съ едно забѣлѣжимо осѣщане на хладнина.

Но медиумитѣ не сж единственнитѣ лица, които иматъ способностъ да проектиратъ анимическата сила вѣнъ отъ своя организмъ; сжществуватъ лица отъ по-високъ родъ, които иматъ сжщата способностъ. Само, напротивъ, тѣ не допускатъ на никакви вѣнкашни влияния да управляватъ тѣхното „астрално тѣло“, т. е. анимическата сила, която йствува вѣнъ отъ организма. Само тѣхний собственъ хъ управлява тази сила. Спиритическиятъ пѣкъ медиумъ, противъ, много често става играчка или оръдие на едни йственни сили, много често отъ доленъ поредѣкъ, ако не вършено зли. Отъ своя страна азъ съмъ видѣлъ много имѣри за това. Като е повече пасивно сжщество, медиумътъ не само че се намира подъ влиянието на тайнственни сили, добри, лоши или безразлични, но може твърде легко да подпадне подъ господството и властта на свои собствени лоши спрати: различни физически потребности, слабо задърживаеми отъ волята, която е привикнала да подчинява на всѣкакви влияния, които твърдѣ често ед-

вамъ съ голѣмъ трудъ могатъ да се съдържатъ. По такъвъ начинъ, съ нѣколко исклучения, ний постоянно се срѣщамъ съ медиуми, които произвеждатъ явления несъмнѣнно подлинни и нефалшиви; тѣ, на часа подиръ явленията, не състояниие да се одържатъ отъ най-груба и твърдѣ честъ крайно неискусна измама. Азъ знаяхъ единъ честенъ момъкъ не професионаленъ медиумъ, съ когото не редко ми се е удавало да получѣж истински явления отъ повдигане въ въздуха и движение различни прѣдмети. Той ме увѣряваше, че твърдѣ често чувствувалъ нѣкакво си трудно прѣодолимо подбужданіе да притури нѣщо къмъ истинското явление, което става при негово посредство, или да го фалшифицира, безъ да се глѣда, че то става много по-хубаво безъ всѣкаква подѣлка. Като анализира своитѣ чувства, той намира, че подбуждающе стрѣмление се е раждало, отъ една страна — отъ желание да очуди присѣтствуващитѣ, да ги измами или запамата, отъ друга — отъ желание колкото е възможно по-малко да умори, тъй като всѣки пжтъ, подиръ получаваніе на твърди силни явления, медиумътъ се е чувствувалъ твърдѣ уморенъ. Той прибавяше още, че къмъ спомѣнатитѣ подбуждания притурило още нѣкакво си подбужданіе, за природата на което не можалъ да си даде ясенъ отчетъ (безъ съмнѣніе и импулсивна природа), което твърдѣ често надминавало всѣки останалъ, но всѣкога му се удавало да надвива тѣзи стрѣмления. Кжсо казано, спиритическиятъ медиумъ въ повечето случаи е сжщество пасивно и твърдѣ често, даже непъленъ така между медиумитѣ ми се попаднахъ единъ гермафродитъ единъ, който страдале отъ импотенція.

Но освѣнъ неволния медиумизмъ отъ пасивенъ характеръ, природенъ или спечеленъ, може подиръ повече или по-малко продължително старание да се достигне способностъ, щото чловѣкъ да управлява своята анимическа сила и действува посредствомъ нежъ вѣнъ отъ границитѣ на своето тѣло, произволно, по своето желание. Г. Де-Ронъ привожъ за примѣръ нѣкого си Фабра д'Оливе, който можелъ, безъ да се допира до книгитѣ, отъ извѣстно разстояние да накача която книга иска отъ своята библиотека да дойде въ ръцѣ му. Сжщия авторъ спомѣнува, че единъ чловѣкъ, който

вроятно, живъ е и до сега, можалъ да накара пѣющата на първо птица да кацне на ржката му. Съ подобни случаи е изпълнена историята на Аполлония Тианский, а така сжщо различнитѣ легенди на старитѣ и срѣдни вѣкове. Пхтешевенниците, които сж дълго врѣме живѣли на истокъ, разказватъ ни и сега множество случаи отъ подобенъ родъ. Като азъ се рѣшихъ въ настоящето съчинение да бждж, въ възможностъ, краткъ, то и не привеждамъ множество известни менъ примѣри, като пращамъ интересующитѣ се да пророчатъ прѣдидущето ми съчинение (Спиритизма или заадниа факиризъмъ). Ще спомѣниж само за два приведени въ писмото до мене на г. Демоль, наший (француский) консулъ въ крайниа истокъ, написано по поводъ на бѣсѣдата у г. Сореля, бившии въ него врѣме депутатъ отъ Варския департаментъ.

Въ началото на писмото, като казва, че е материалистъ скептикъ, г. Демоль казва по-нататъкъ:

„Веднжжъ, прѣзъ мѣсець Юлий 1872 година, случи ми се да бждж въ обществото на единъ буддийски бонза и единъ католически мисионеръ (г. Демоль въ нашата бѣсѣда каза и това име, но сега не си го спомнямъ), въ една кжща, бѣсѣдня съ училището на бонзата въ Комбоджъ. (Бонза е духовно лице отъ буддийска религиа). Разговорътъ се докосна до религиитѣ и чудесата. Бонзата ни прѣдложи да бждемъ видѣтели на едно чудо, което самъ можалъ да направи.

„Ний, шестима събѣсѣдници, стоиме около него, като внимателно наблюдавахме, а той правѣше магнетически маси (движения), като втрѣнтено гледаше всѣкиго отъ насъ по редъ. Извѣднжжъ стори ни се, че нѣкакво си облаче поепенно го обвива и слѣдъ изминувание около 30 секунди той исчезнж. Подиръ една минута той влѣзе въ вратата съ сериозенъ видъ, като ни питаше убѣдени ли сме сега въ неговото могѣщество.

„Ето другийтъ фактъ:

„Въ Бомбай, Английска Индиа, единъ индусъ ни прѣдложи (бѣхме петима) да държимъ края на единъ меденъ ссждъ, около 40 сантиметра въ диаметръ, между кутлето и показалецниа си прѣстъ. Ний се намирахме въ една стая, която

бѣше посредственнo освѣтлена. Подиръ много жетве и обръщания къмъ Брама, които се продължихъ около двадесетъ и петъ минути, ний съ учудване забѣлѣжихме, че ссждѣтъ исчезна въ туй врѣме, когато го гледахме и държахме въ своитѣ рѣцѣ. Нашитѣ прѣсти, показалецѣтъ и кутлето, онѣмѣхъ и изгубиха чувствителностъ. По какъвъ начинъ произлѣзе това не мога си да отчетѣ. Азъ внимателно разглѣдахъ масата, върху която бѣше туренъ ссждѣтъ и нищо не указваше да ссждѣтъ дунка, прѣзъ която да би моглъ да прѣмине толкова голѣмъ прѣдметъ. Огъ него врѣме азъ постоянно търсѣхъ случаи да наблюдавамъ подобни фактове, но напразно. Мень ми се удаде да вида само едни най-прости факти, производими отъ индуситѣ, съвършенно не прилични по външностъта на прѣдидущитѣ два. Индусѣтъ съ ссждѣтъ бѣше убѣденъ самъ въ това, потомацъ на особенна горна раса хора които се наричатъ келти, брамини или арийци. Растѣтъ както на бонзата, така и на този индусъ бѣше около 1 метръ и 80 сантиметра, тъменъ цвѣтъ на лицето, профилъ гръцки, очи черни и забѣлѣжително проникателни.

„Ето любезний докторе, какво ми се удаде да видѣжъ и което имамъ честь да ви съобщѣ. Приемете и пр.

Ch. Demôle.

Както случайтъ расказанъ отъ г. Де-Роша, така и случаитѣ, описани въ горѣприведеното писмо и прѣдавани чрѣзъ различни легенди и исторически свидѣтелства, могатъ да бждѣтъ обяснени съ дѣйствието на психическата или анимическата сила, насочвана съ волята и способна да дѣйствува задъ прѣдѣлитѣ на организма.

Тази сила, която безъ наше знание управлява животъ на организма ни и неговитѣ различни органи, е способна под влияние на волята на самия субектъ, или подъ влияние на волята на вънкашенъ разуменъ дѣятелъ, да влияе както на вънкашнитѣ прѣдмети по единъ необяснимъ за съврѣмнат наука способъ, така и на чувствата на хората и животнитѣ.

Прѣди да кажъ нѣколко думи за медиумитѣ, азъ ще приведа още единъ примѣръ за необикновеннитѣ способности които могатъ да достигнатъ хората, посредствомъ твърда воля и специаленъ образъ на живѣние.

Пѣди 600 години единъ арабски писателъ, Ибнъ Калдунъ, въ своето съчинение: „Введение къмъ всеобщата история“, споменува за този сжщия прѣдметъ, който ни занимава въ настоящата минута. Като споменува за хора, които, благодарение на особенъ образъ на живѣние, спечелватъ необыкновенни способности, *да видатъ това, което е скрито отъ другитъ, и да обикалятъ съ душата си въ онзи свѣтъ*“, прибавя: „Тѣзи хора най-много могатъ да се срѣщатъ въ Индия, гдѣто тѣ посѣтитъ името Иогн; тѣ иматъ много книги въ които е писано, какъ могатъ да се достигнатъ тѣзи способности. За тѣзи хора разказватъ чудновати нѣща“.

Отъ този откъсълкъ ний можемъ да видимъ, че още прѣди 600 години, както и сега, Индия се е считала за страна на чудесата. И дѣйствително, тамъ и сега ний срѣщаме общества, или братства на хора, които съ дълго и трудно изпитание изработватъ въ себе си особенна природа, съ цѣль да спечелитъ толкова желаемитъ отъ тѣхъ психически способности, които се употребляватъ отъ тѣхъ за високи цѣли.

Можемъ само да се учудваме до какво може да достигне човѣкъ, ако се само въоръжи съ непрѣклонна воля, която нищо не е въ сила да отклони отъ по-рано забѣлѣжената цѣль. Въ Европа ний видѣхме примѣри на нѣколко „постящи“, които по нѣколко недѣли не взематъ никаква храна, освѣнъ вода. Но всичко това се вижда само като играчка въ сравнение съ постницитъ на Индия, които, по свидѣтелството на много извѣстни европейски учени, сж добили способностъ да примиратъ за нѣколко мѣсеца, за което свидѣтелствува, напримѣръ, нѣмский физиологъ Прейеръ, натуралиста Хеккелъ, докторъ Зирке и други нѣкои.

За това ний можемъ да си съставимъ понятие отъ слѣдѣщото извлѣчение, което направихъ отъ обстоятелния отчетъ на докторъ Гониббергера, потвърдено отъ Уада, Английски министръ-резидентъ въ Лагора. Д-ръ Гониббергеръ въ продължение на нѣколко години билъ домашенъ докторъ на Реджетъ-Синга, Лагорский раджа. Пхтемъ ще кажемъ, че Иогитъ сж членове отъ единъ особенъ брамански монашески орденъ, които водятъ пустински животъ въ лѣсоветѣ и планинитѣ на Индостанъ.

Ето що разказва Гоникбергеръ:

„Брамина Гаридесъ, подиръ дълго прѣдварително размишление надъ избора за ново съществуване, като дошелъ, вѣроятно, на основание на прѣдидущитѣ възпѣвания, до заключение, че е настъпило време да се довърши цикла на тѣзи странствувания на душата и да се слѣе съ Брата, въ прѣдвѣчния Нирванъ, или всемирния Разумъ, станалъ пустинникъ. Слѣдъ това, Гаридесъ прѣдприелъ цѣлъ редъ физически и интелектуални упражнения съ цѣлъ да достигне състоянието, наречено отъ доктора Рейра *анабиоза*, а отъ индуситѣ: *Иогъ видна* или *Ваю Стамба*, т. е. спиране почти пълно, но не смъртоносно, на всичкитѣ животни отпращания. Въ това състояние човекъ може да бѣде потребенъ на доста продължително време и изново да се върне въ животъ, или да плава на повърхността на водата и да не потъва.

Като си направилъ килийка, на половина подъ земята, въ която можало да се влѣзе само прѣзъ единъ тѣсенъ входъ, Гаридесъ придруженъ отъ своитѣ ученици, влѣзълъ въ нея и се расположилъ на мекка постелка отъ вълна и памукъ. Тогава ученицитѣ замазали входътъ съ глина, а Гаридесъ останалъ въ килийката, и като сѣдѣлъ въ положение, наречено *Памидзанъ*, или като лѣжалъ, съсърдоточилъ се, като разминявалъ за божеството и четѣлъ молитви по браминския уставъ. Отъ първо той оставалъ въ това положение само нѣколко минути, подиръ съ цѣлъ постепенно да се приучи на недостатъкъ отъ въздухъ, захваналъ да продължава времето на своето затваряне, като оставалъ по нѣколко часа, и най-послѣ по нѣколко дня. Въ същото време той захваналъ да се упражнява въ *Парапайяма*, т. е. задържане дѣханието си испърво до петъ, послѣ до десетъ, двадесетъ и една, четиридесетъ и три, и най-послѣ на осемдесетъ и четири минути. Въ същото време той се учалъ, посредствомъ особенни приеми, да закрива съ езика гърлото си въ време на *анабиоза*. Въ всичкото това време пустинникътъ строго изпълнявалъ всичкитѣ прѣдписания на *иогизма* и се хранѣлъ само съ растителна храна. Когато най-послѣ той билъ съвършено готовъ, прѣди да се прѣдстави публично прѣдъ лагорския дворъ, направилъ нѣколко прѣдварителни опити.

(сѣдѣи).